

ка Русия и въ Бозе Ночивния Царь-Освободител Александър II, поведе своите храбри синове за нашето освобождение; когато преминаха Дунава, мнозина наши братия било отъ Южна България било отъ тукъ бѣха препълнили тъмниците въ Азия, мнозина, мнозина повтарямъ, — между които и азъ единъ — се намирахме въ тъмниците; но когато тръгна нашата Освободителка отъ севъръ и премина Дунава, тъмницата ми се виждаше като Дворецъ и можахъ съ увѣрение и радостъ да кажа: „нине отпушаешъ раба твоего Владико“, понеже се увѣрихъ, че нашето освобождение е дѣло свършено. Въ онова време, всѣкай, който отиваше на заточение, всѣкого когото караха на бесилката или занданите, казващ: ето азъ отивамъ, но съ радостъ, защото виждамъ, че дѣлото за нашето освобождение е дѣло свършено, когато руския народъ съ своя Помазаникъ е тръгналъ да го осъществи съ съгласието на сичка християнска Европа. Припомнихъ тези нещастия Г-да, които прекарваха затворници за освобождението ни, припомнихъ ги за това, че тѣ страдаха въ тъмниците, но се радваха, защото се осъществляваше една идея, която още отъ паданието на България подъ турското иго, се е предавала отъ родъ въ родъ и тази идея е намѣрила достойни синове, за да я подкрепятъ както въ християнска Европа, така и въ Русия, която и подигна оръжието си, за да ни освободи. Това радваше тия нещастници, които гниеха въ далечна Азия. Но не може че то вѣкъ да искаше, какво разочерование стана подпръ туи наше освобождение.

Събраха се представители отъ европейските държави въ Берлинъ и безъ да погледнатъ, безъ да помислятъ каква ужасна операция правятъ, раскъсватъ, разрѣзватъ нашето нераздѣлно тѣло на 5 части. (Гласове: вѣри, вѣри!) Но какви съображения ни раскъсаха и постигнаха ли цѣльта си, е въпросъ, но фактъ е че тѣ ни раскъсаха и раздробиха на части и ни отнеха всѣка възможностъ да успѣваме и вървимъ напредъ, като народъ цѣлокупенъ. (Викове: вѣри, вѣри!) Тѣ ни туриха въ положение такова като човѣкъ ударенъ отъ параличъ, комуто рѣщетъ и нозетъ, не можатъ да седвижатъ, а въ сѫщето време иска да яде и пие. Въ такова нѣщо може ли да има трайностъ и можемъ ли да го понесемъ? — Ето единъ важенъ въпросъ, който трѣба да си зададемъ. На распокъсанъ народъ да се налага тако-